

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

3

Vragen van het lid **Platvoet** (GroenLinks), inzake de Lockheed affaire. (Ingezonden 21 december 1999)

1

Bent u bekend met het feit dat op de website van het koninklijk huis in de rubriek «veel gestelde vragen» – in ieder geval tot en met zondag 18 december 1999 – de volgende tekst staat onder de vraag «Wat was er met Lockheed»:

«Medio jaren 70 bleek, dat de Amerikaanse vliegtuigfabrikant Lockheed in diverse landen regeringsfunctionarissen had benaderd teneinde bepaalde aankopen te stimuleren. Hierbij werd ook de naam van Prins Bernhard in zijn functie van inspecteur-generaal der krijgsmacht genoemd. Volgens de door Minister-President Den Uyl ingestelde Commissie van Drie zijn er geen bewijzen van betalingen aan de Prins gevonden. Naar aanleiding van het onderzoek besloot de Prins overigens zijn militaire functie neer te leggen.»?

2

Bent u bekend met het eindoordeel van de Commissie van Drie (Kamerstuk 13 787, nr. 4, blz. 37), waarin o.a. wordt gesteld «Samenvattend, komt de Commissie tot het oordeel, dat Z.K.H., in de overtuiging dat zijn positie onaantastbaar en zijn oordeel niet te beïnvloeden was, zich aanvankelijk

veel te lichtvaardig heeft begeven in transacties, die de indruk moesten wekken dat hij gevoelig was voor gunsten. Vervolgens heeft hij zich toegankelijk getoond voor onoorbare verlangens en aanbiedingen. Tenslotte heeft hij zich laten verleiden tot het nemen van initiatieven die volstrekt onaanvaardbaar waren en die hem zelf en het Nederlandse aanschaffingsbeleid bij Lockheed – en, zo moet er thans aan toe worden gevoegd, ook bij anderen – in een bedenkelijk daglicht moesten stellen.»?

3

Bent u bekend met de toenmalige conclusie van de regering, verwoord in de begeleidende brief bij het onderzoek van de Commissie van Drie, dat de «handelwijze van de Prins het belang van de staat heeft geschaad» en «dat de Prins terugtreedt uit al die posities die tot een verwarring van functies en belangen hebben geleid of zouden kunnen leiden.» (Kamerstuk 13 787, nr. 3, blz. 2)?

4

Bent u van mening dat de verstrekte informatie op de website van het koninklijk huis, waarvoor de verantwoordelijkheid rust bij de Rijksvoorlichtingsdienst, objectief en zo volledig mogelijk moet zijn?

5

Indien u de vragen 1 t/m 4 bevestigend beantwoordt, bent u dan van mening dat, afgezien van het feit dat niet minister-president Den Uyl,

maar de regering de Commissie van Drie heeft ingesteld, de informatie op de website van het koninklijk huis onvolledig – en daardoor misleidend – is omdat geen melding wordt gemaakt van de volstrekt onaanvaardbare initiatieven en het schaden van het staatsbelang door de handelwijze van de Prins?

6

Bent u bekend met de in de begeleidende brief van de regering vermelde conclusie dat als gevolg van de handelwijze van de Prins «de Prins terugtreedt uit al die posities die tot een verwarring van functies en belangen hebben geleid of zouden kunnen leiden» en dat «In overeenstemming met deze gevolgtrekkingen Prins Bernhard heeft verklaard uit het gebeure de consequentie te trekken dat hij zijn banden met de krijgsmacht zal verbreken en alle daarmee samenhangende functies zal opgeven.» (Kamerstuk 13 787 nr.3, blz. 3)?

7

Indien u vraag 6 bevestigend beantwoordt, is dan de laatste zin op de website niet onjuist: «Naar aanleiding van het onderzoek besloot de Prins overigens zijn militaire functie neer te leggen», terwijl wel juist is dat de gevolgtrekking van de regering de Prins geen andere ruimte liet?

8

Wat is uw oordeel over de kwaliteit van de in vraag 1 geciteerde

informatie; is hier de kwalificatie «de leugen regeert» op van toepassing? Zo nee, welke kwalificatie dan wel?

9

Bent u het met de uitspraak van toenmalig Minister-President Den Uyl eens, gedaan tijdens het debat in de Tweede Kamer op 30 augustus 1976 (Handelingen 11, 1975–1976, nr. 36): «noch de werkwijze, noch de conclusies van de Commissie van Drie zijn onfeilbaar»?

Antwoord

Antwoord van de heer Kok (Minister-President, minister van Algemene Zaken). (Ontvangen 7 januari 2000)

1, 2, 3 en 4

Ja.

5

Het centrale punt in het onderzoek van de Commissie van Drie betrof de vraag of ZKH Prins Bernhard geldbedragen van Lockheed zou hebben ontvangen. Op dat centrale punt wordt in de tekst van de website ingegaan.

6

Ja.

7

Neen, de geciteerde zin sluit volledig aan bij de in vraag 6 geciteerde passages.

8

Binnen de beknoptheid van de website is een objectieve en zo volledig mogelijke weergave gegeven. Er wordt voorts verwezen naar de betreffende Kamerstukken.

9

Met de constatering dat de mens niet onfeilbaar is kan ik het eens zijn.